

Bodø kommune v/barnevernstjenesten
Postboks 319
8001 Bodø

Deres ref: Vår ref: 2020/52918-3 Arkivkode: 30 Dato: 03.12.2020

Tvingende nødvendig som vilkår for ikke å gjennomføre fysiske tilsyns- og oppfølgingsbesøk

Vi viser til e-post av 16. november, med spørsmål om forståelsen av begrepet «tvingende nødvendig» i *Midlertidig lov om tilpasninger i regelverket for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbruddet av covid-19*.

Slik Bodø kommune har forstått § 6 i nevnte forskrift, kan elektroniske møter med fosterbarn og fosterhjem bare skje dersom man må få gjennomført en oppfølging, men at den ikke kunne skje fysisk på grunn av korona-relaterte forhold i fosterhjemmet. Det stilles spørsmål om dette er for snever tolkning av bestemmelsen. Under forutsetning av at det vurderes at forholdene i fosterhjemmet er gode og at det ikke foreligger forhold som tilsier at oppfølgingen bør gjøres gjennom fysiske besøk, bes det om en vurdering av om det kan gjennomføres elektroniske oppfølgingsbesøk på bakgrunn av

- den generelle smittesituasjonen
- hensynet til å motvirke å bli smittet og å ta med seg smitte
- sårbarhet i tjenesten på grunn sykdom og karantene

Direktoratets vurdering

I henhold til § 6 i ovennevnte lov kan, dersom det er tvingende nødvendig, tilsynsbesøk etter forskrift om tilsyn med barn i barnevernsinstitusjoner for omsorg og behandling § 8 annet ledd og etter forskrift om fosterhjem § 9 første ledd, erstattes med andre kommunikasjonsformer som telefonsamtale, videooverføring el. Det samme gjelder for å få gjennomført oppfølgingsbesøk etter forskrift om fosterhjem § 7 tredje ledd.

I 2020 Prop. 112 L (2019-2020) uttalte Barne- og familiedepartementet at vilkåret om at det må være tvingende nødvendig *innebærer et krav om at smitteverntiltak eller bemanningssvikt på grunn av utbruddet av covid-19 ikke gjør det mulig å gjennomføre tilsynsbesøket*.

Bestemmelsen er også omtalt i Prop. 145 L (2019-2020) om *Endringer i midlertidig lov om tilpasninger i regelverket for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbruddet av covid-19*. Vi viser til andre avsnitt side 13, hvor det fremgår at hovedregelen

fortsatt er at tilsyns- og oppfølgingsbesøk skal gjennomføres etter barnevernlovens ordinære regler, det vil si gjennom fysiske besøk. Videre viser departementet til at

det fremgår klart av midlertidig lov § 6 at unntaksbestemmelsen kun skal anvendes når det er tvingende nødvendig på grunn av konsekvenser av covid-19. Departementet understreker, i samsvar med uttalelsen fra Folkehelseinstituttet, at gjeldende smittevernregler ikke er til hinder for fysiske tilsyns- eller oppfølgingsbesøk, så lenge de grunnleggende smitteverntiltakene kan overholdes. Unntaksadgangen kommer bare til anvendelse i tilfeller der alternativet ville være å utsette tilsyns- eller oppfølgingsbesøket på grunn av nødvendige smittevernhensyn. I henhold til gjeldende smitteverntiltak er det først og fremst plikt til isolasjon og karantene, som kan gjøre det tvingende nødvendig med andre kommunikasjonsformer for å gjennomføre tilsynet. Også i slike tilfeller må det gjøres en konkret vurdering av om unntaksadgangen faktisk skal benyttes, ut fra hvordan oppfølgings- og tilsynsansvaret og hensynet til barnets beste kan ivaretas i den enkelte saken. Konsekvensene av å utsette besøket, samt barnets syn på bruk av alternative kommunikasjonsformer er blant momentene som må vurderes. For eksempel vil det etter en konkret vurdering kunne være aktuelt å utsette besøket dersom utsettelsen er relativt kort og barnet ikke ønsker å benytte alternative kommunikasjonsformer. Videre følger det av god forvaltningsskikk at slike vurderinger skal dokumenteres. Departementet understreker at det er viktig at det fremgår av sakens dokumenter hvilke vurderinger som er foretatt når alternative kommunikasjonsformer benyttes.

Vi legger etter dette til grunn at vilkåret om tvingende nødvendig ikke kan anses som oppfylt fordi den generelle smittesituasjonen tilsier redusert sosial kontakt. Heller ikke hensynet til å motvirke å bli smittet og å ta med seg smitte kan på generelt grunnlag gi adgang til å unnlate fysiske besøk i fosterhjemmet. Dette kan imidlertid være et hensyn som veier tungt i enkelte tilfeller, dersom medlemmer av fosterfamilien kommer inn under begrepet særlige sårbare grupper, slik dette er definert av FHI.

Når det gjelder sårbarhet i tjenesten på grunn sykdom og karantene, viser vi til [direktoratets prioriteringsveileder](#). I veilederen oppstilles tre oppgaveområder med en prioritert rekkefølge av oppgaver. Det fremgår i punkt tre om oppfølging av barn plassert utenfor hjemmet at dette er en prioritert oppgave *når det vurderes å være bekymring for barnets situasjon*.

Med hilsen

Anders Henriksen (e.f)
avdelingsdirektør

Jan Faller
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:

Fylkesmannen i Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDALE
Fylkesmannen i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ

Fylkesmannen i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59	4001	STAVANGER
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Damsveien 1	9800	VADSØ
Fylkesmannen i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER

Tenk miljø – velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no